

Maakunta- ja soteuudistuksen tilannekatsaus

Pentti Malinen

Mkj, Kainuun VATE:n pj.

Kainuun MYRS:n kokous

13.11.2017

Lähtökohta: uudistuksen tavoitteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tavoitteena on:

- kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja,
- parantaa palvelujen yhdenvertaisuutta, saatavuutta ja vaikuttavuutta sekä
- hillitää kustannusten kasvua.

Sote- ja maakuntaudistuksen tavoitteena on:

- toteuttaa maakuntien itsehallintoon perustuva palvelu- ja hallintojärjestelmä.
- toteuttaa järjestelmä, jolla vastataan nykyistä selkeämmin ja yksinkertaisemmin ihmisten palvelutarpeisiin.
- vahvistaa julkisen talouden kestävyttä.

Maakuntaudistuksen tavoitteena on:

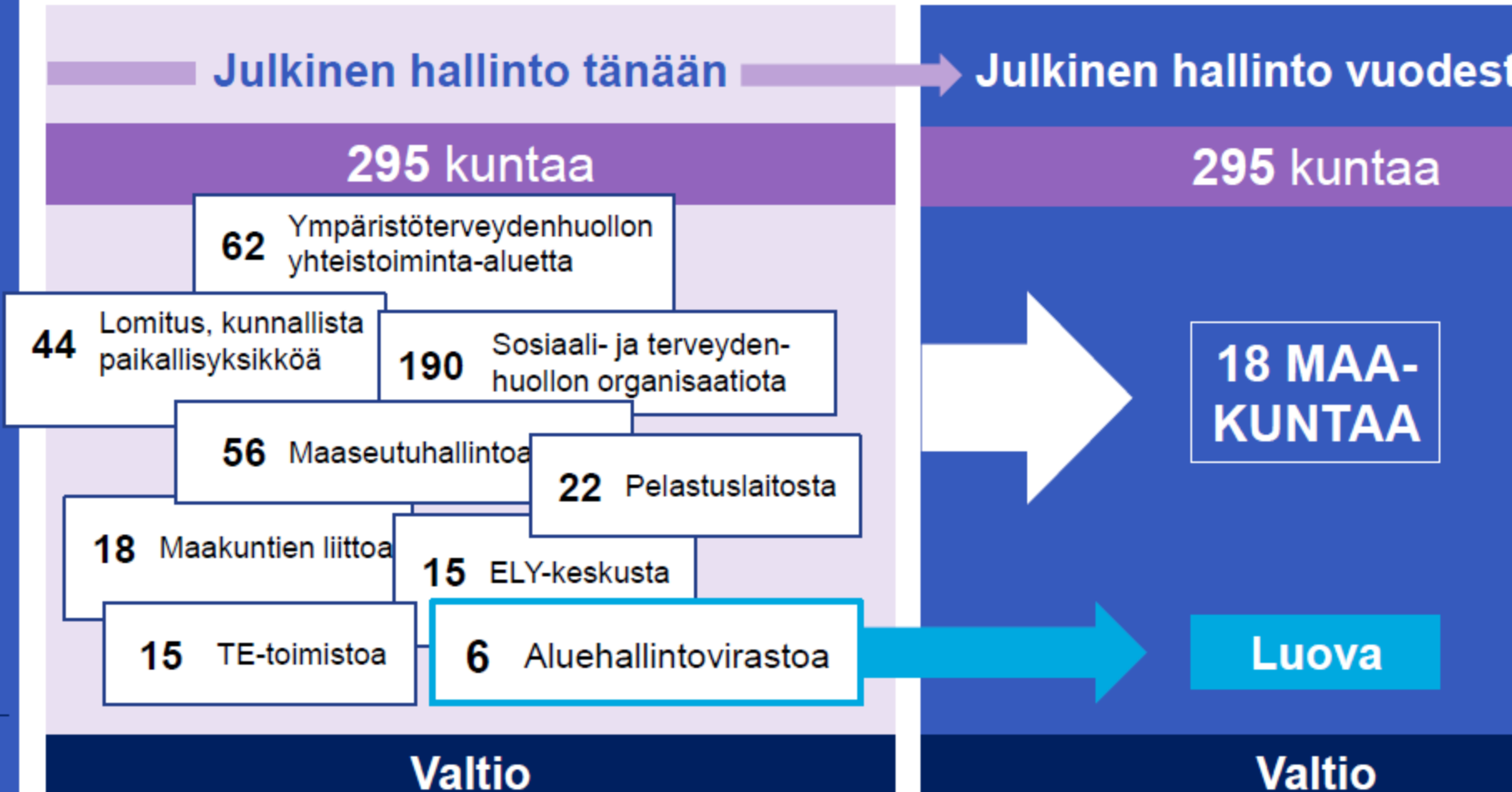
- sovittaa yhteen valtion aluehallinto ja maakuntahallinto.
- luoda tarkoituksenmukainen työnjako valtion, maakuntien ja kuntien välille.

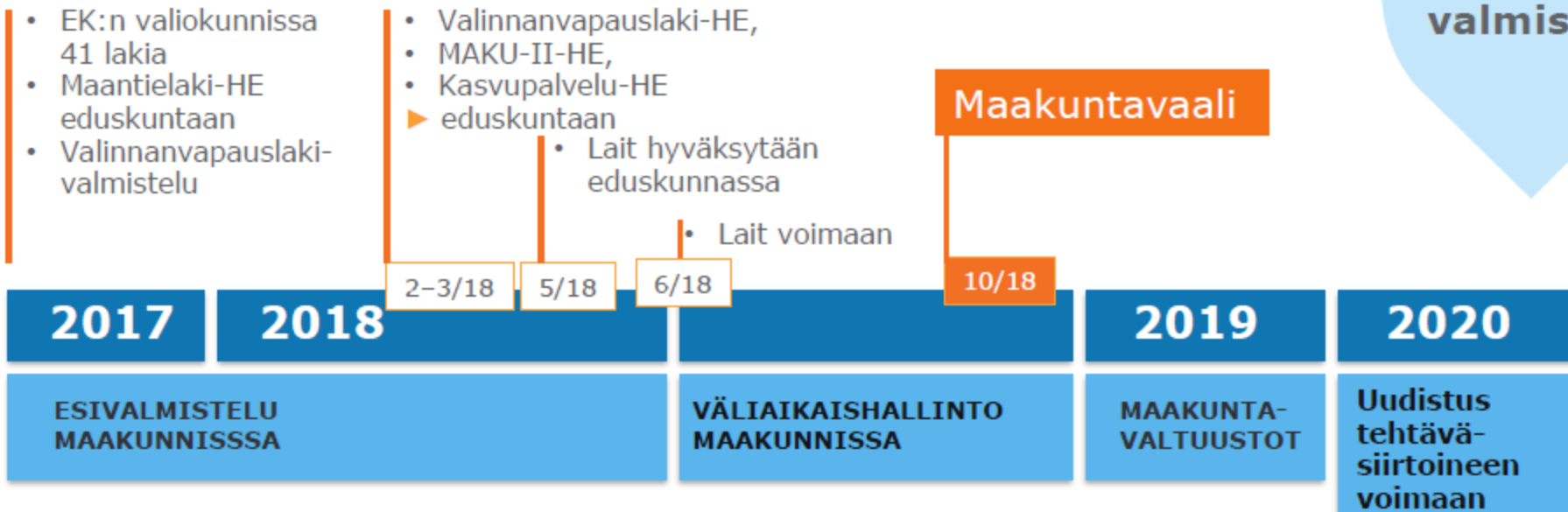
Hallitusohjelma:

Yksinkertaistetaan aluehallinnon järjestämistä (valtio, alueet, kunnat).
Esisijaisena ratkaisuna on toimintojen keskittäminen selkeille itsehallinto-

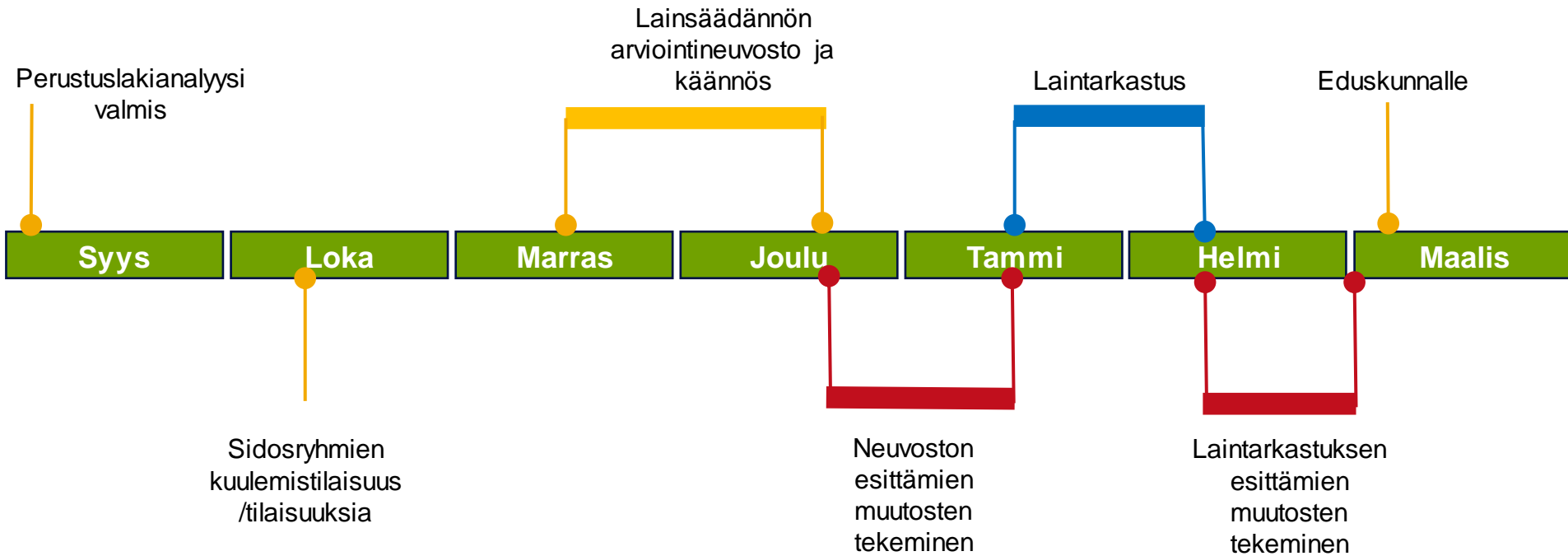
Aikaa ei ole hukattavaksi

Tiivis ja vaiheistettu valmistelu

- Esivalmistelun kesto pitenee ja merkitys kasvaa
- Esivalmistelun poliittisella ohjausryhmällä isompi rooli: väliaikaisen toimielimen kokoonpanon hyödyntäminen johtoryhmänä
- Valtion puolella toimenpano prioriteettina laajalla rintamalla

Aluekehitys- ja kasvupalvelulakien* käsittelyaikataulu

* Kolme erillistä HE:tä, jotka annetaan samanaikaisesti

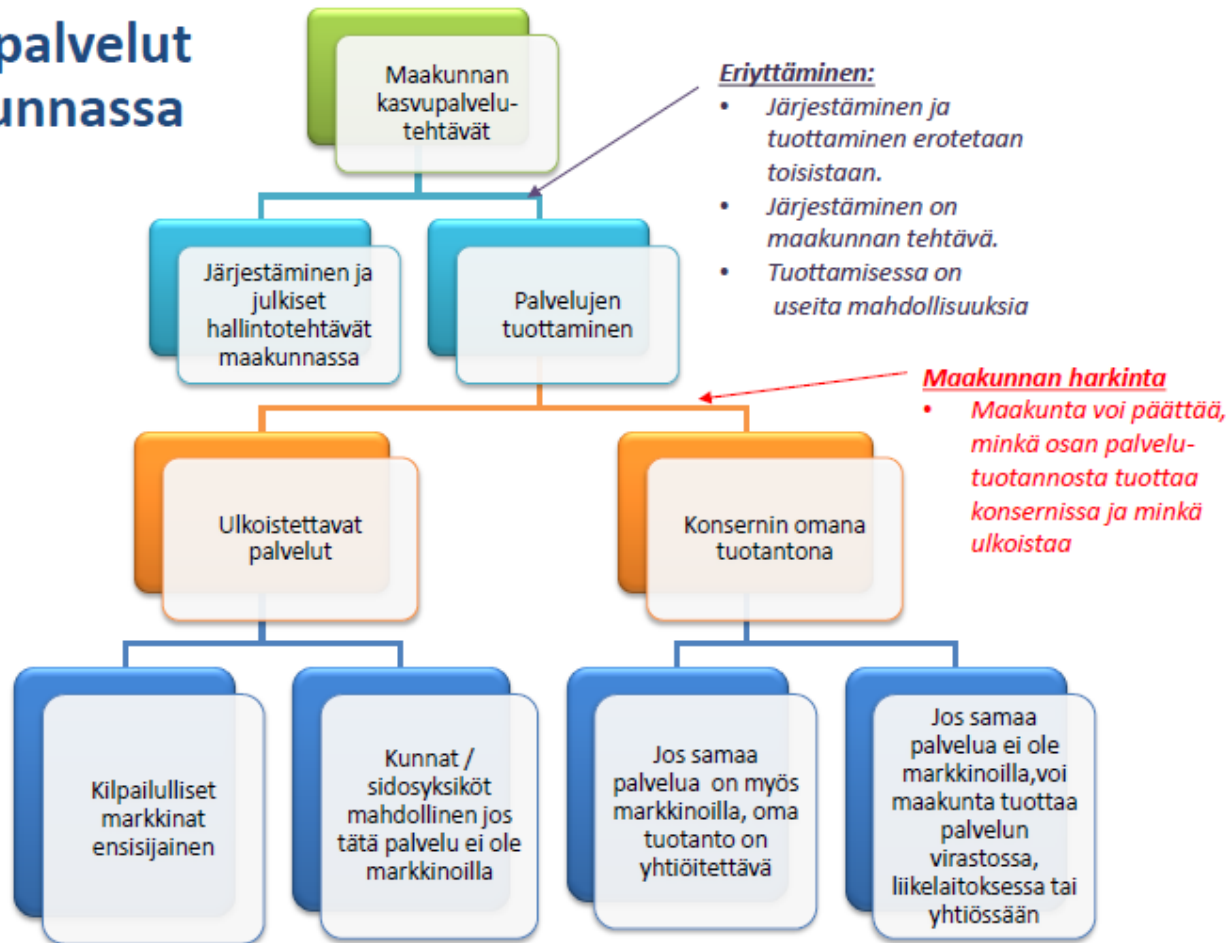
1. ALKE- ja kasvupalvelulaki
2. rekrylaki ja rahoituslaki
3. kotouttamislaki

Kasvupalveluiden tietojärjestelmiä koskeva laki tulee omalla aikataulullaan.

Yritys- ja työvoimapalvelujen (kasvupalvelut) järjestämisvastuu

Kasvupalvelut maakunnassa

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Hetli Oy: perus- ja lisäpalvelut

Taloushallinnon peruspalvelut (sis. järjestelmät)

- Ostolaskut ja ostoreskontra
 - Laskujen kierrätys
- Asiakas- ja myyntilaskutus, myyntireskontra ja perintä
- Maksuliikenne
- Kirjanpito ja tilinpäätöslaskelmat
- Konsernitilinpäätös
- Maksatuspalvelut (ELY- ja TE puolen keskitetty maksatus)
- Maakuntien keskitetty talousraportointi

Taloushallinnon lisäpalveluita

- Talousarvion ja taloussuunnittelun tuki
- Ennustamisen ja seurannan tuki
- Kassanhallinta ja rahoituspalvelut
- Leasing-rahoituksiin liittyvät hallinnointipalvelut
- Kustannuslaskennan tuki
- Johdon raportointi
- Muut asiantuntijapalvelut

Henkilöstöhallinnon peruspalvelut (sis. järjestelmät)

- Palkanlaskenta
 - Palkkojen ja palkkioiden laskenta ja maksatus
 - Kela- ja tapaturmavakuutuskorvausten käsittely
 - Tilitykset, tilastot ja vuosi-ilmoitukset viranomaisille
 - Perusraportointi
 - Palkka- ja palvelutodistukset
 - Asiakaspalvelu ja perusneuvonta
- Palvelussuhdetietojen hallinta (järjestelmät)
- Matkan- ja kulunhallinta

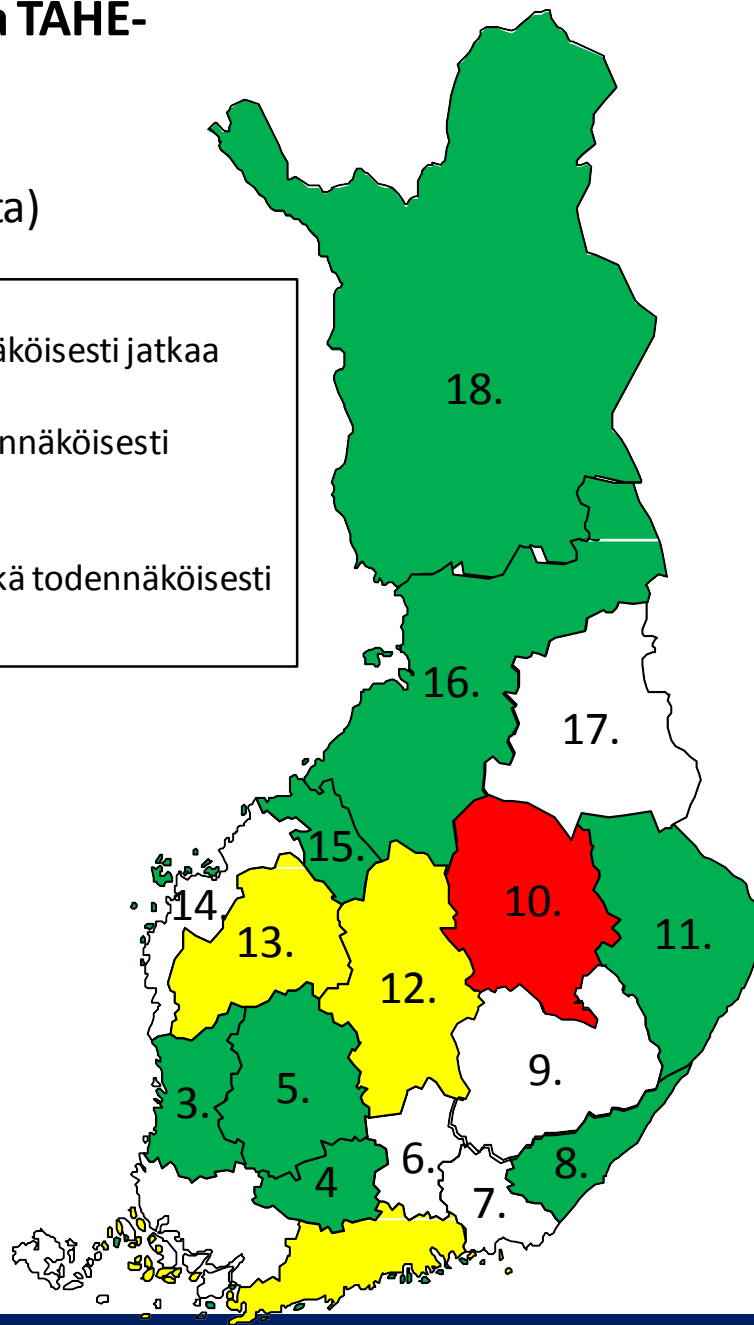
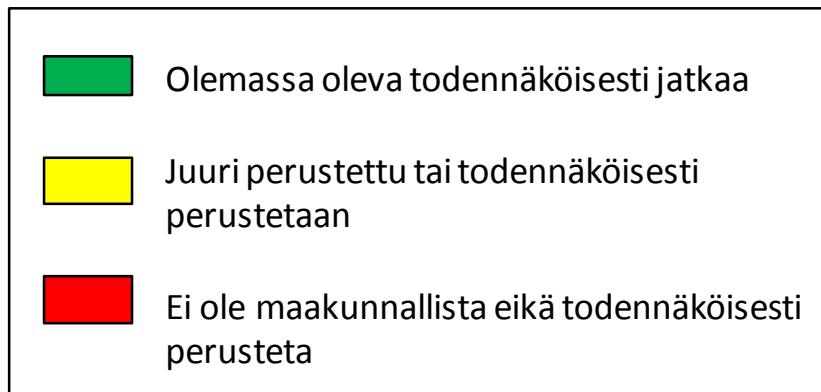
Henkilöstöhallinnon lisäpalveluita

- Rekrytoinnin tuki
- Henkilöstöhallinto: osaamisen ja suorituksen hallinta (HRD) sekä koulutusten hallinta (järjestelmät)
- Henkilöstöraportointi
- Matkanvarausprosessi ja neuvontapuhelin
- Muut asiantuntijapalvelut

Talous- ja henkilöstöhallinnon peruspalvelut ovat käyttövelvoitteen piirissä

Arvio maakunnallisesta TAHE-palvelukeskuksesta

(4.10.2017 kyselyn pohjalta)

Maakunnat 2017:

1. Uusimaa
 2. Varsinais-Suomi
 3. Satakunta
 4. Kanta-Häme
 5. Pirkanmaa
 6. Päijät-Häme
 7. Kymenlaakso
 8. Etelä-Karjala
 9. Etelä-Savo
 10. Pohjois-Savo
 11. Pohjois-Karjala
 12. Keski-Suomi
 13. Etelä-Pohjanmaa
 14. Pohjanmaa
 15. Keski-Pohjanmaa
 16. Pohjois-Pohjanmaa
 17. Kainuu
 18. Lappi
- (+ Ahvenanmaa)

Maakuntien toiminnan ja talouden yhteensovitus osana JTS-valmistelua

Syyskuu - Marraskuu

Tammikuu - Helmikuu

Huhtikuu

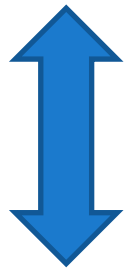
Elokuu / koko vuosi

Tehtäviä koskeva selvitys ja arviointi (maakuntia ohjaavat ministeriöt)

Ministeriöiden ehdotusten yhteensovitus (VM)

Valtioneuvoston päätös JTS:sta

Budjetti- ja säädösvalmistelu (kaikki ministeriöt)

Vuoro-
vaikutus-
ohjaus

**Maakuntalain
mukainen
neuvottelu**

Toiminnan
ohjaus

MAAKUNNAT

VALTION RAHOITUS MAAKUNNILLE

§ Sovelletaan maakuntien rahoituslakia

Uudenmaan kasvupalvelukuntayhtymän rahoitus

Monikanavarahoituksen yksinkertaistaminen

Erillisvalmistelussa

17,4 mrd. €

Sote- ja pelastustoimeen perustuva rahoitus

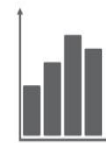
1,0 mrd. €

Maakunnan muihin tehtäviin perustuva rahoitus

Harkinnanvarainen rahoitus

Tarvittaessa maakunnalle myönnettävä harkinnanvarainen rahoitus

Rahoitus laskennallista ja kohdistuu kaikille maakunnille

Yleiskatteellisuus - maakunta päättää kohdentumisesta tehtäviin

§ Ei sovelleta maakuntien rahoituslakia, rahoitus perustuu erityislainsäädäntöön

2,9 mrd. €

Erillisrahoitus maakunnille, kuten maataloustuet sekä tienpito

Rahoitus harkinnanvaraista ja kohdistuu osalle tai kaikille maakunnista

Erillisrahoitusta - käyttökohde määritelty rahoitusta myönnettäessä

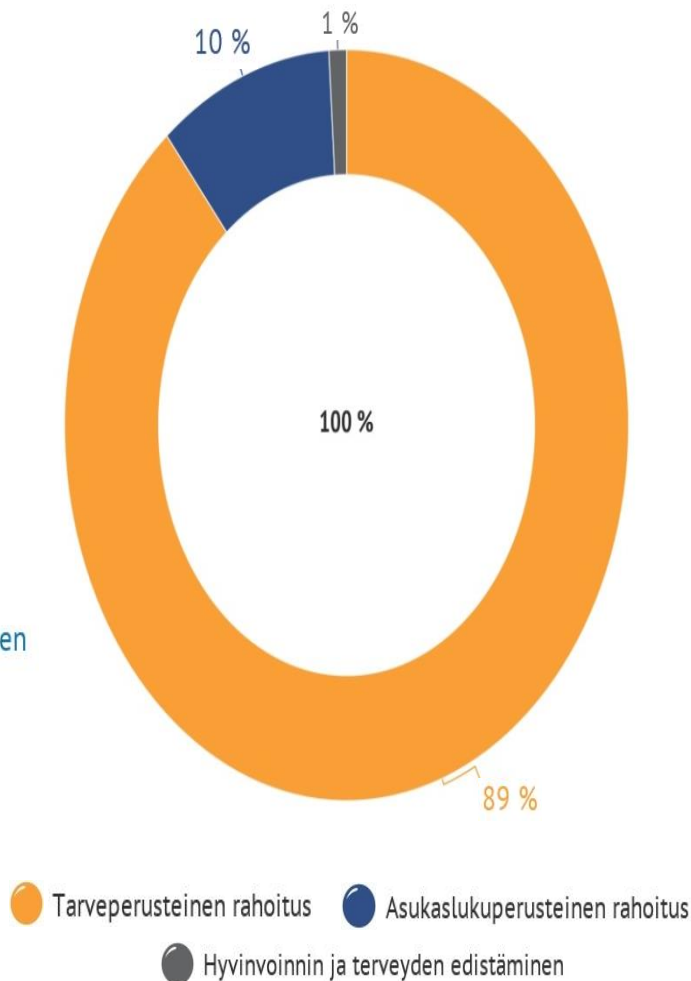

Maakunnille siirtyvä rahoitus vuoden 2017 tasossa.
Kartta vuoden 2017 maakuntajaolla.

YLEISKATTEELLINEN RAHOITUS SOTEEN LIITTYVIEN MÄÄRÄYTYMISTEKIJÖIDEN PERUSTEELLA

§ Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviin perustuvat rahoituksen määräytymistekijät maakuntien rahoituslain 3. luvussa

Asukasperusteinen rahoitus pitää laskennallisesti sisällään myös pelastustoimen tehtävien rahoituksen

Tarveperusteinen rahoitus:

85,7 %

Ikärakenne ja palvelutarve

1,5 %

Asukastiheys

1,4 %

Vieraskielisyys

0,3 %

Kaksikielisyys

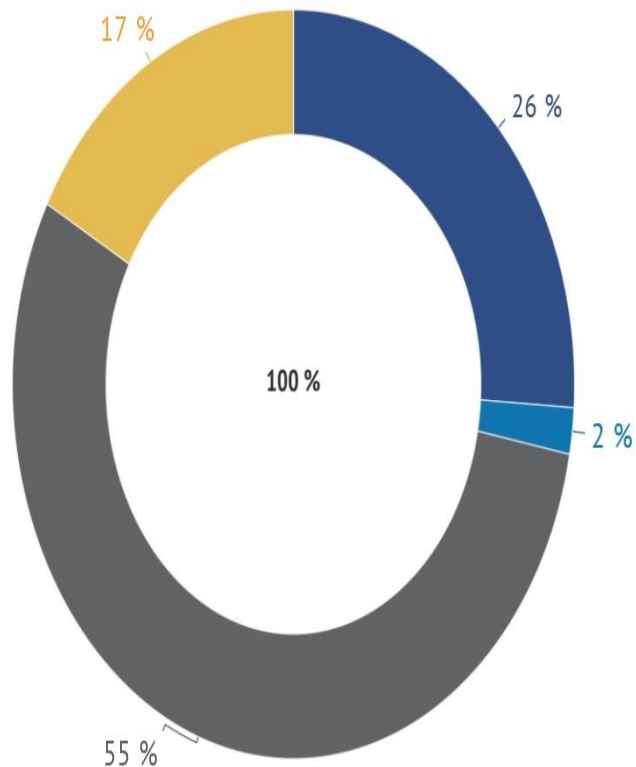

0,1 %

Saaristoisuus

Prosenttiosuudet hallituksen esityksen mukaisina, vuoden 2017 tasossa. Osuudet muuttuvat vuosittain määräytymistekijöiden perushintojen muuttuessa.

YLEISKATTEELLINEN RAHOITUS MUIDEN TEHTÄVIEN MÄÄRÄYTYMISTEKIJÖIDEN PERUSTEELLA

Kasvupalvelurahoituksen määräytymistekijöiden painoarvot:

60 %

Työttömien työnhakijoiden määrä maakunnassa

15 %

Työttömyysaste maakunnassa

25 %

Yritysten toimipaikkojen määrä

HUOM!

Kasvupalvelukriteerien perusteella muodostuva rahoitus Uudenmaan kasvupalvelukuntayhtymälle

Kuntayhtymän rahoitus* =
kasvupalvelukriteerien mukainen rahoitus
+ 1,5 prosenttia

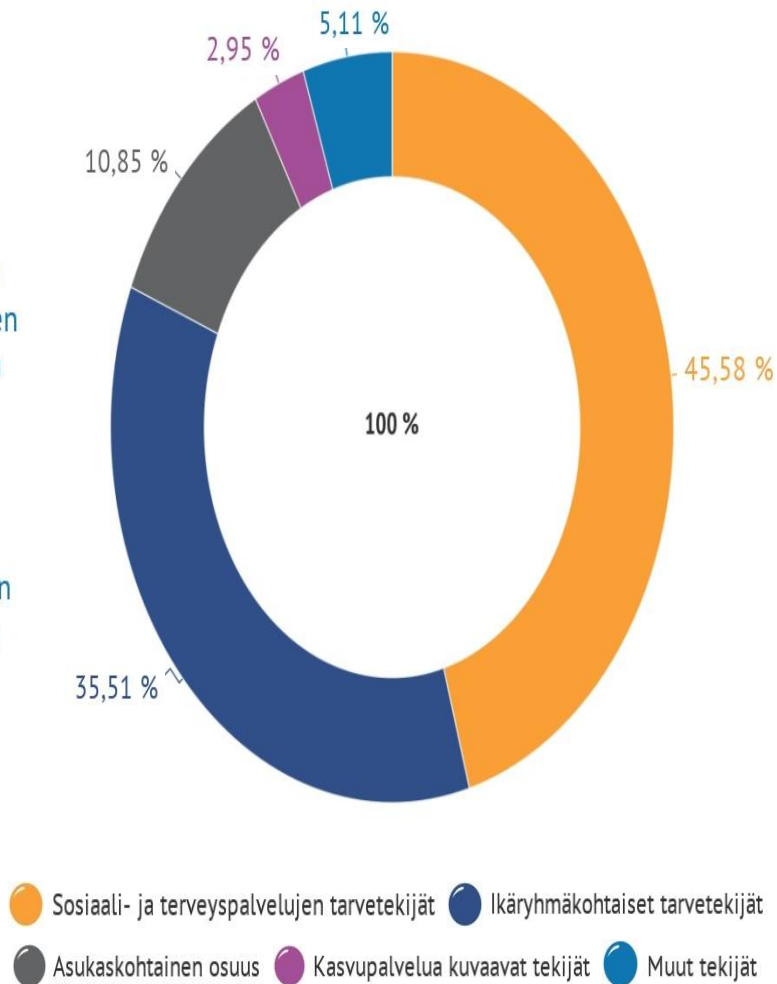
*Rahoitus vähennettäisiin Uudenmaan maakunnan rahoituksesta

Prosenttiosuudet hallituksen esityksen mukaisina, vuoden 2017 tasossa.
Osuudet muuttuvat vuosittain määräytymistekijöiden perushintojen muuttuessa.

MAAKUNTIEN YLEISKATTEELLISEN RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMINEN

§ Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviin perustuvat rahoituksen määräytymistekijät maakuntien rahoituslain 3. luvussa

§ Maakuntien muihin tehtäviin perustuvat rahoituksen määräytymistekijät maakuntien rahoituslain 4. luvussa

Muut tekijät:

1,53 %

Asukastiheys

1,33 %

Vieraskielisyys

0,95 %

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

0,92 %

Maatalousyritykset

0,28 %

Kaksikielisyys

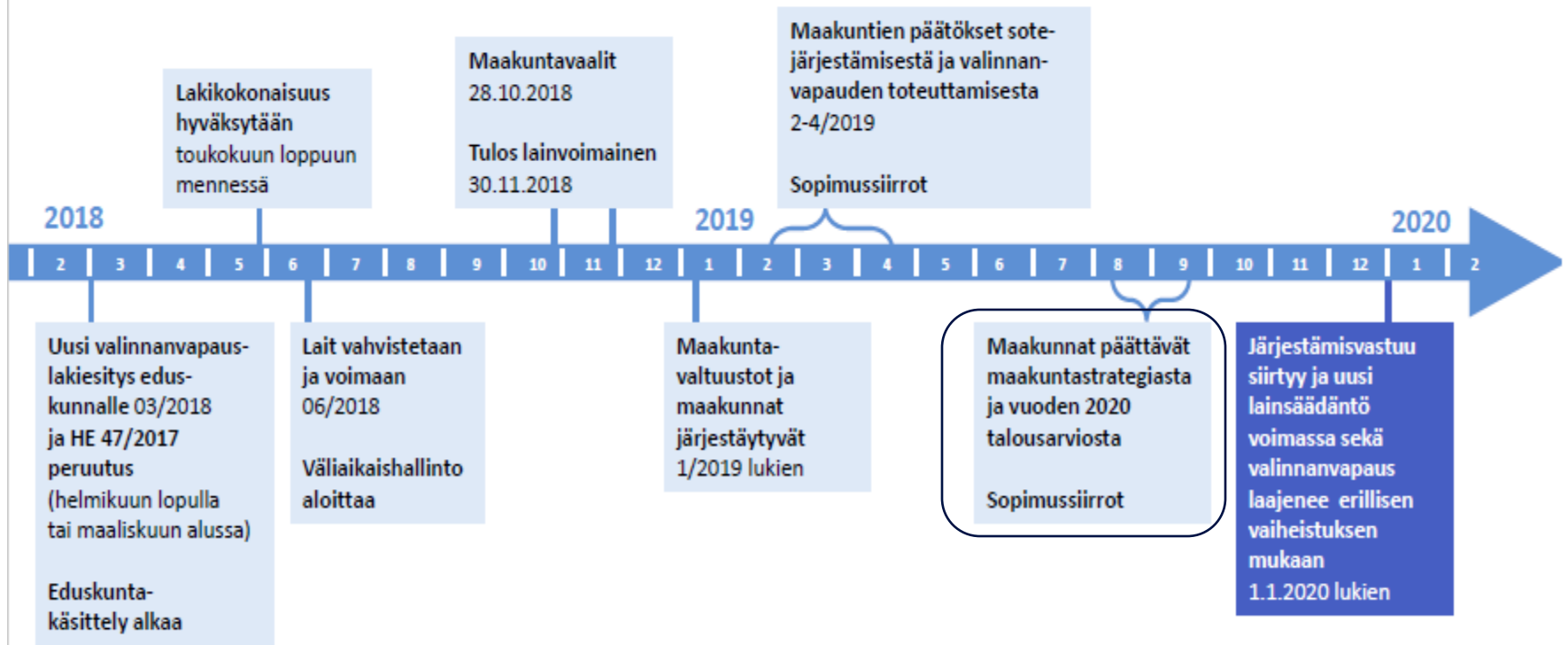
0,11 %

Saaristoisuus

Prosenttiosuudet hallituksen esityksen mukaisina, vuoden 2017 tasossa.
Osuudet muuttuvat vuosittain määräytymistekijöiden perushintojen muuttuessa.

SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUKSEN VALMISTELU JA TOTEUTUS

JATKOPROSESSI, VOIMAANTULO 1.1.2020

MaakL 35 § Maakuntastrategia

- **Maakuntalaki määrittelee maakunnan toiminnan strategiseksi kehykseksi maakuntastrategian, joka on luonteeltaan pitkän tähtäimen suunnitelma, joka hyväksytään kerran valtuustokaudessa ja on luonteeltaan koko tulevan maakunnan toimintakentän kattava yleiset suuntaviivat sisältävä kokonaisuus.**
- Maakunnalla on oltava strategia, jossa maakuntavaltuusto päättää maakunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Maakunnan strategiassa tulee ottaa huomioon:
 - 1) asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen maakunnan tehtäväalalla;
 - 2) palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset;
 - 3) maakunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
 - 4) alueiden, alueiden käytön, elinympäristön laadun ja alueen elinkeinojen kehittäminen;
 - 5) omistajapolitiikka;
 - 6) henkilöstöpolitiikka;
 - 7) asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- Maakunnan strategian tulee perustua arvioon maakunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista maakunnan tehtävien toteuttamiseen. Strategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Maakuntaohjelmavalmistelu tähtää jo tulevaan maakuntaan

- 1. Kainuun liiton vetämänä (voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti) Kainuun maakuntaohjelma 2018 – 2021 valmistuu joulukuussa 2017**
 - Vaaleilla valittu maakuntavaltuusto hyväksyy / voi muuttaa ohjelmaa 2019
- 2. Maakuntaohjelman toimeenpano jatkuu Maakunnan yhteistyöryhmän (YTR) koordinoima**
 - Voimassa olevat EU-osarahoitteiset ohjelmat jatkuvat ohjelmakauden loppuun (-2020)
- 3. Uudet maakunnat käyvät maakuntaohjelman perusteella vuosittain aluekehittämistä koskevat neuvottelut valtion (VN/kaikki ministeriöt) kanssa**
 - Neuvotteluprosessia testataan jo syksyllä 2017

Kainuun maakuntaohjelma 2018 - 2021

Kainuun liitto

Hyvinvoiva ja vetovoimainen Kainuu

Yritysten kasvua investoinneista, osaamisesta, viennistä ja Kainuun vetovoimasta

- Matkailu
- Teknologiateollisuus
- Biotalous
- Kestävä kaivannaisala

Saavutettavuutta uusilla liikkumisratkaisuilla ja sähköisillä palveluilla sekä toimivalla aluerakenteella

Hyvinvointia työstä, terveydestä ja yhteisöllisyydestä

Vetovoimainen maakunta – positiivinen viestintä

Kestävä kehitys

Osaaminen

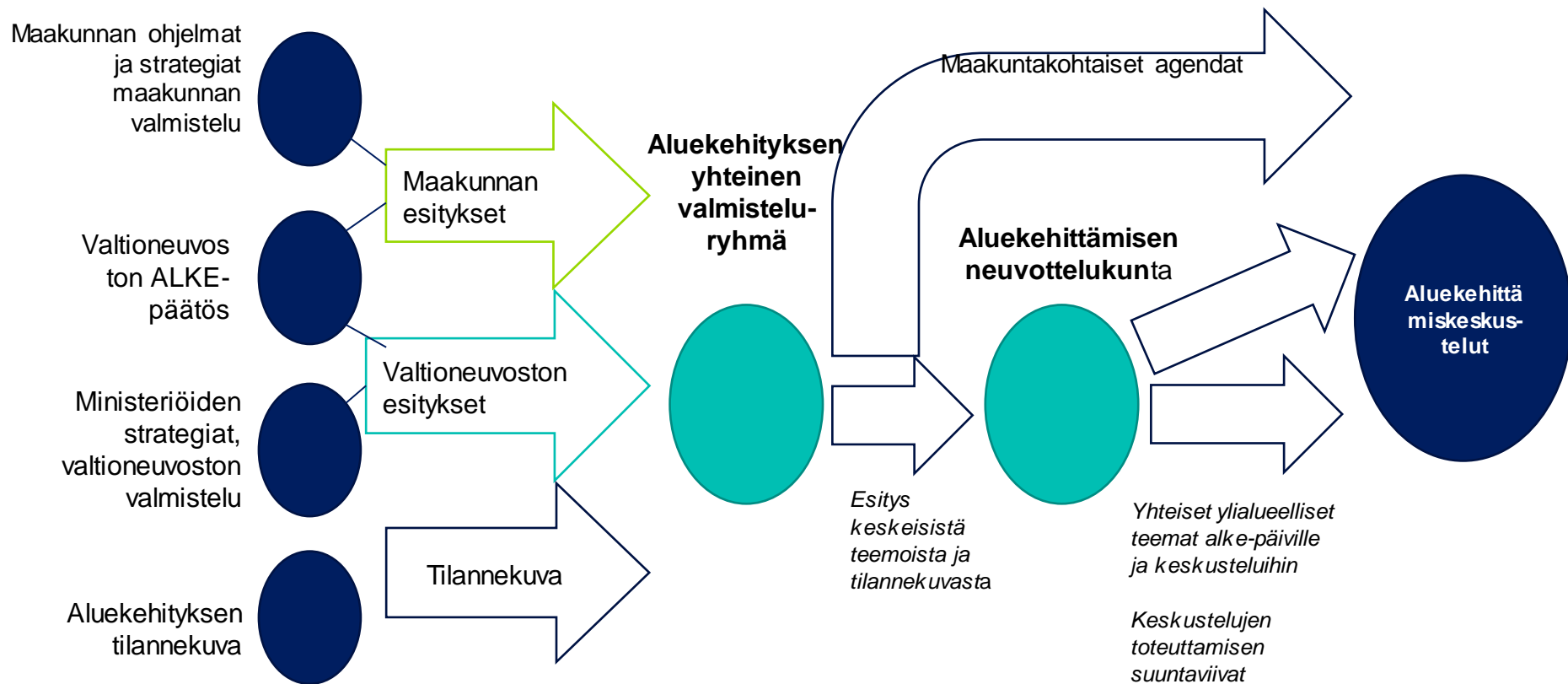
Digitaalisuus

Kansainvälisyys

Arvot: Positiivisuus ja kannustaminen

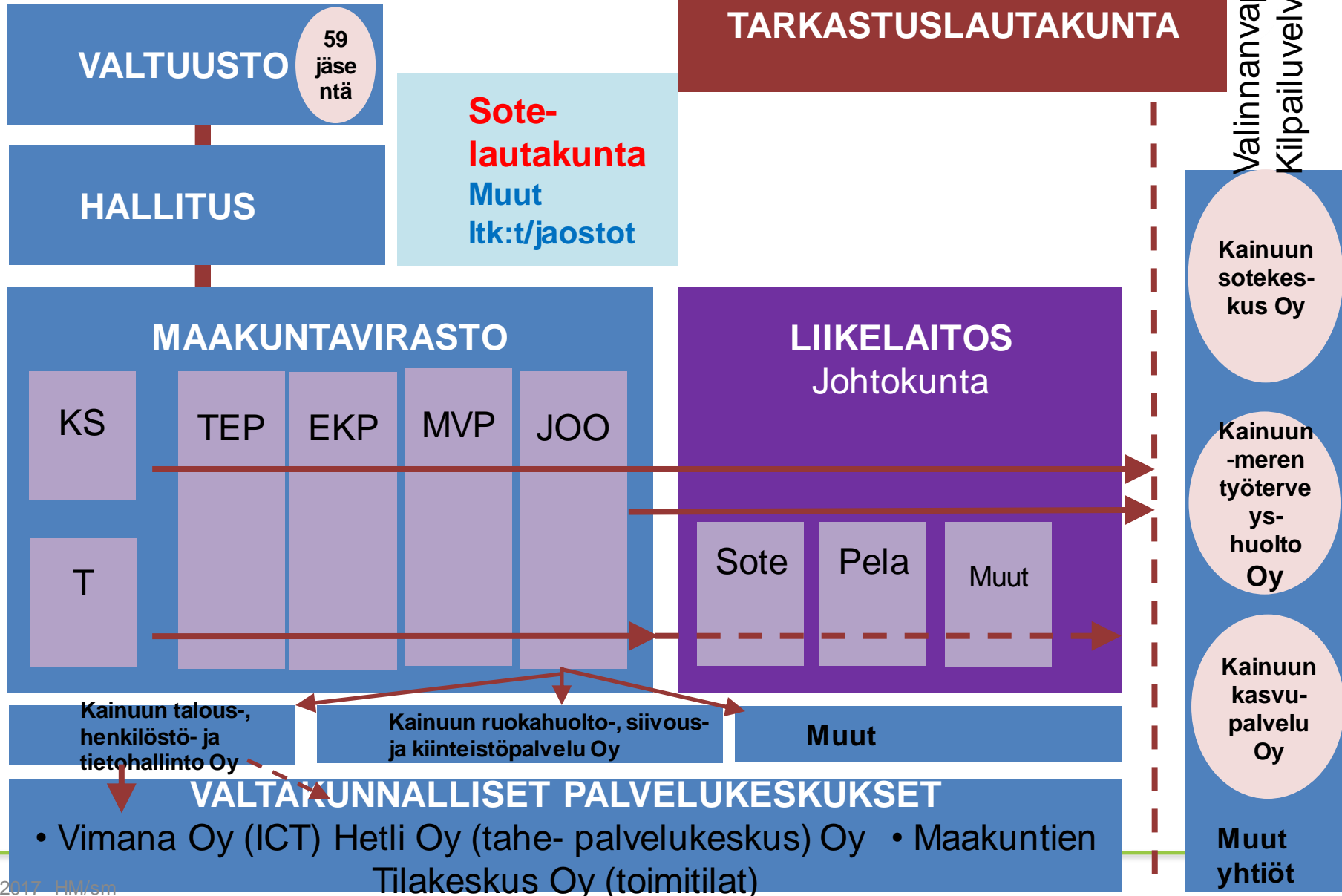
Koko Kainuun mahdollisuuksien optimointi

Valtion ja maakunnan aluekehittämiskeskustelujen valmistelu

KAINUUN MAAKUNTAKONSERNI

Ohjausryhmä
19.6.2017/luonnos

Kainuun uudistuksen väliaikaishallinnon

(=jatkuva esivalmistelu) organisaatio

Kainuu

POLIITTINEN OHJAUSRYHMÄ

Valmistelun ja viestinnän ohjaus

VÄLIAIKAINEN VALMISTELUTOIMIELIN

(Kainuun liitto, kunnat, Sote, Pela, ELY, TE -tsto, ohjr. pjisto, hlöstöjärj.)

**HENKILÖSTÖ-
ASIAT**

**VA. YHTEIS-
TOIMINTA-
ELIN**

VALMISTELUJOHTAJA

VIESTINTÄRYHMÄ

Vastuuvalmistelijat

VÄLIAIKAISHALLINNON TYÖRYHMÄT

Toimialakohtainen valmistelu

TR 1

Hallinto-
työryhmä

TR 2

Talous-
työryhmä

TR 3

Toimitila-
työryhmä

TR 4

Henkilöstö-
työryhmä

TR 5

Tietohallinto-
työryhmä

TR 6

Kehittämis- ja
suunnittelu-
työryhmä

TR 7

Soten
järjestämis-
työryhmä
(sis. Soten
organisointi)

TR 8

Soten
tuottamistyö-
ryhmä (sis.
Valinnanvapa-
uspilotointi)

TR 9

Varautumisen
työryhmä

TR 10

Työvoima- ja
elinkeinopal-
velutyöryhmä

TR 11

Maataloustuo-
-tannon,
maaseudun
kehittämisen
ja ympth:n
työryhmä

TR 12

Maan- ja
vedenkäytön
sekä
liikenteen
työryhmä

Kainuun vate:n budjetti / esivalmisteluvaihe

Kainuu

MAAKUNTAUUDISTUS YHTEENVETO TILANTEESTA				
Esivalmisteluvaihe (-31.5.2018)				
	YLEISAVUSTUS YHTEENSÄ		ICT YHTEENSÄ	
Siirtynyt v. 2016 päätöksestä		1 757,77		
Tulot (sis. arvioita)		631 501,81		229 500,00
Omarahoitus		70 166,86		25 500,00
Menot 2017	178 144,44		42 720,00	
Menot 2018	525 282,00		212 280,00	
Menot yhteensä		703 426,44		255 000,00
Yli-/alijäämä		0,00		0,00

Keskeiset raamit esivalmistelun jatkamiselle

- Maakuntaudistuksen valmisteluun on käytettävissä jo myönnettyä **valtionavustusta** ja vuodelle 2018 valtion budjettiin varatut määrärahat (jakoperusteet avoimna) sekä pilottirahoitukset ja vaalien järjestämiseen tarkoitettu lisärahoitus
- Vuonna 2019 vaaleilla valittu mk-valtuusto (ja mk-hallitus) johtavat valmistelua: maakuntastrategia hyväksyttävä 8-9/2019 ja toiminta- ja taloussuunnitelmat loppuvuodesta -> valtionrahoitus eli JTS-neuvottelut 2/2019
- Maakuntatalouden ja toimintojen **simulointi**, joka käynnistyy tänä syksynä on tärkeä valmisteluvaihe sekä valmisteluprosessin sisäänajoa että varsinaista maakunnittaista budjetointia varten!
- Tulevan maakunnan **maakuntastrategia** on laaja-alainen poliittinen pitkän tähtäimen suunnitelma, jossa on lakiluonnoksen mukaisesti 7 eri alakohtaa, ja jotka ovat suunnitelmina tässä muodossaan uusia!
 - Toiminta- ja taloussuunnitelma ja palvelujen järjestämissuunnitelmat perustuvat maakuntastrategialle
 - Lisäksi laaditaan erillislainsäädäntöön perustuvia kuten maakuntaohjelma (parhaillaan prosessissa Kainuun liitossa) ja liikennejärjestelmää, liikennehankkeita ja joukkoliikennettä koskevia suunnitelmia...

Lisätietoja

<http://alueuudistus.fi/etusivu>

<https://www.kainuunliitto.fi/alueuudistus>

<https://www.kuntaliitto.fi/kuntaliitto/muutostuki>

<https://www.kainuunliitto.fi/>

<http://kuiskintaa.fi/>

pentti.malinen@kainuu.fi

+358 44 7970 197

Twitter: @MalinenPentti